

[Funck Jensen.]

Garantier. Lad mig nævne et Eksempel paa Garantiydelse, som jeg synes er særlig urimelig. I December 1947 henvendte A/S Det Danske Luftfartsselskab sig til Finansministeriet med Anmodning om Statens Garanti for et Obligationslaan paa 25 Mill. Kr., efter at det var mislykkedes for Selskabet at opnaa en Kredit paa dette Beløb i amerikanske og svenske Banker. De paaagældende Banker kunde ikke yde Laan, saa længe der ikke forelaa en international Aftale om Tilvejebringelse af Pantesikkerhed i Flyvemateriel, hvilket ikke dengang kunde ventes tilvejebragt foreløbig. Den højtærede Finansminister anbefalede meget varmt denne Garanti, idet han fandt det særdeles uheldigt, om Sagen ikke blev gennemført. Ministeren ansaa det for et nationalt Prestigespørgsmaal, at vi deltog i de transkontinentale Luftruter, og mente det derfor ønskværdigt, at Staten saa bort fra den Risiko, som de private Banker ikke alene vilde løbe. For en Fuldstændigheds Skyld oplyses, at Luftfartsselskabet havde opnaaet Tilsagn om den nødvendige udenlandske Valuta til de i Forbindelse med Laanet staaende Materialeanskaffelser fra Udlandet — skønt det vel nok kan kaldes en betydelig Favør i en dollarfattig Tid. Alt var saaledes vel tilrettelagt fra saavel Luftfartsselskabets som Bankernes Side. Bankerne maa antages ikke at have været særlig ivrige efter at yde Laan uden Statsgaranti, naar det maatte formodes, at Finansministeriet, som det ogsaa viste sig, var villigt til at anbefale en for Bankerne risikofri og lukrativ Ordning.

Lad mig som en lille Parentes tilføje, at Staten i de Dage udbød 10- og 5-aarige Statsobligationer og 2-aarige Statsgældsbeviser og Stats-Spareobligationer til $1\frac{3}{4}$ à 2 pCt. Rente — jeg erindrer ikke nøje Renten, men den laa deromkring —, samtidig med at Finansministeriet gav Tilsagn om Statsgaranti for 4 à $4\frac{1}{2}$ pCt. Luftfartsobligationer til et Beløb af 25 Mill. Kr. Intet Under, at disse sidste blev overtegnet 4 Gange! Intet Under, at Efterspørgselen efter Statens egne renteskrabede Papirer gik og vist nok stadig gaar knapt saa godt!

Formanden: Det er de stillede Ændringsforslag, der er til Forhandling. Jeg er ikke klar over, hvilket Nummer af Ændringsforslagene det ærede Medlem sidst talte i Tilknytning til.

Funck Jensen: Jeg har forstaaet, at der ved Tillægsbevillingslovens anden Be-

handling maa tales om det foreliggende Forslag i al Almindelighed.

Formanden: Det er Sædvane ved anden Behandling af Tillægsbevillingslovsforslaget, at man holder sig til Argumentation i Tilknytning til de stillede Ændringsforslag og udskyder en videregaaende politisk Redegørelse til Lovforslagets tredje Behandling.

Funck Jensen: Jeg skal slutte om et Øjeblik.

Det var den ene Side af Sagen. Den anden er Spørgsmaalet, om Flyvning er en saa daarlig og urentabel Forretning, at Det Danske Luftfartsselskab kun kan trives, naar den højtærede Finansminister luller det ind i Prestige-Vat og forsyner det med en Garanti-Pattflaske. I saa Fald synes der at være noget forkert. Det hollandske Luftfartsselskab har i alt Fald, ifølge et Interview med dette Selskabs Direktør, Laponder, i „Aarhus Stiftstidende“ for den 28. April, ikke længere Prestigebejunstigelse af Staten behov, idet Direktøren rent ud siger, at Flyvning er en Forretning, og tilføjer — jeg beder om Formandens Tilladelse til et kort Citat —:

„Det hollandske Luftfartsselskab maatte indtil 1945 stadig arbejde med Statstilskud. Vi kunde ikke skaffe Balance i Regnskaberne. Nu efter Krigen har vi naaet denne Balance, og vi er indstillet paa at drive Virksomheden paa en saadan Maade, at vi aldrig igen skal behøve at modtage Tilskud. Jeg vil gerne slaa dette fast, for at „man“ kan forstaa, at vi paa ingen Maade lader os lede af Sympatier, naar vi tilrettelægger vor Fartplan. Vi flyver kun til de Steder, hvor en Forretning venter os.“

Mon det ikke er et Synspunkt, som ogsaa lod sig anlægge for dansk Luftfart? I alt Fald er der ikke megen Mening i, at den brede danske Befolkning skal garantere 25 Mill. Kr. for Det Danske Luftfartsselskab, naar Kendsgerningen er, at det foreløbig er de mere velstillede, der flyver paa de transkontinentale Luftruter. Jeg synes ikke, det kan være en dansk Arbejdsregerings Opgave at lade den jævne Befolkning garantere for at sikre bedrestillede Amerikarejser i danske Flyvemaskiner.

Men lad mig saa slutte med at sige: Staten maa ud af Erhvervs- og Kulturlivet. Den første og vigtigste Forudsætning for, at Statens Virksomhedsomraade kan indskrænkes, er, at Staten ikke kæler for Understøttelsesmentaliteten i Befolkningen,